

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1995-1996

29 FEBRUARI 1996

Wetsontwerp betreffende de erkenning van en de samenwerking met het Internationaal Tribunaal voor voormalig Joegoslavië en het Internationaal Tribunaal voor Ruanda

**TEKST GEAMENDEERD
DOOR DE SENAAT
EN TERUGGEZONDEN NAAR DE KAMER
VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

HOOFDSTUK I

Algemeen

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

België zal volgens de bepalingen van deze wet zijn verplichtingen tot samenwerking voortvloeiende uit

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-247 - 1995/1996:

- Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.
- Nr. 2: Amendementen.
- Nr. 3: Verslag.
- Nr. 4: Tekst aangenomen door de commissie.
- Nr. 5: Bijlagen.
- Nr. 6: Amendementen.

Handelingen van de Senaat:

29 februari 1996.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

29 FÉVRIER 1996

Projet de loi relative à la reconnaissance du Tribunal international pour l'ex-Yougoslavie et du Tribunal international pour le Rwanda, et à la coopération avec ces Tribunaux

**TEXTE AMENDÉ
PAR LE SÉNAT
ET RENVOYÉ À LA CHAMBRE
DES REPRÉSENTANTS**

CHAPITRE PREMIER

Généralités

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

En vertu des dispositions de la présente loi, la Belgique respectera les obligations de coopération qui

Voir:

Documents du Sénat:

1-247 - 1995/1996:

- Nº 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.
- Nº 2: Amendements.
- Nº 3: Rapport.
- Nº 4: Texte adopté par la commission.
- Nº 5: Annexes.
- Nº 6: Amendements.

Annales du Sénat:

29 février 1996.

de door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties op grond van hoofdstuk VII van het Handvest van de Verenigde Naties aangenomen resoluties 808 (1993), 827 (1993) en 955 (1994) nakomen.

Art. 3

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

— «Tribunaal»: het Internationaal Tribunaal ingesteld door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties bij zijn resolutie 827 (1993) van 25 mei 1993 en belast met de berechting van de personen verdacht aansprakelijk te zijn voor ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht begaan op het grondgebied van voormalig Joegoslavië sedert 1991, en het Internationaal Tribunaal ingesteld door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties bij zijn resolutie 955 (1994) van 8 november 1994 en belast met de berechting van de personen verdacht aansprakelijk te zijn voor daden van volkenmoord of andere ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht begaan op het grondgebied van Ruanda en van de Ruandese burgers verdacht aansprakelijk te zijn voor zulke daden of schendingen begaan op het grondgebied van de buurstaten tussen 1 januari en 31 december 1994;

— «Resolutie 808 (1993)»: resolutie 808 (1993) van 22 februari 1993 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties;

— «Resolutie 827 (1993)»: resolutie 827 (1993) van 25 mei 1993 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties;

— «Resolutie 955 (1994)»: resolutie 955 (1994) van 8 november 1994 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties;

— «Statuut»: het Statuut van het Tribunaal aangenomen door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties in zijn resolutie 827 (1993) en het Statuut aangenomen door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties in zijn resolutie 955 (1994);

— «Reglement»: het Reglement inzake Procedure en Bewijsvoering dat het Internationaal Straftribunaal voor voormalig Joegoslavië op 11 februari 1994 heeft aangenomen en het Reglement inzake Procedure en Bewijsvoering dat het Internationaal Straftribunaal voor Ruanda op 29 juni 1995 heeft aangenomen;

— «Procureur»: de Procureur van het Tribunaal alsmede een ieder die door hem is gemachtigd of onder zijn gezag werkt in het kader van de functie die hij op grond van het Statuut uitoefent.

Art. 4

De bevoegde autoriteiten verlenen aan het Tribunaal hun volledige gerechtelijke samenwerking in

découlent des résolutions 808 (1993), 827 (1993) et 955 (1994) adoptées par le Conseil de sécurité des Nations unies sur la base du chapitre VII de la Charte des Nations unies.

Art. 3

Aux fins de la présente loi, les termes ci-après désignent:

— «Tribunal»: le Tribunal international créé par le Conseil de sécurité des Nations unies par sa résolution 827 (1993) du 25 mai 1993 et chargé de juger les personnes présumées responsables de violations graves du droit international humanitaire commises sur le territoire de l'ex-Yougoslavie depuis 1991, et le Tribunal international créé par le Conseil de sécurité des Nations unies par sa résolution 955 (1994) du 8 novembre 1994 et chargé de juger les personnes présumées responsables d'actes de génocide ou d'autres violations graves du droit international humanitaire commis sur le territoire du Rwanda et les citoyens rwandais présumés responsables de tels actes ou violations commis sur le territoire d'États voisins entre le 1er janvier et le 31 décembre 1994;

— «Résolution 808 (1993)»: la résolution 808 (1993) du 22 février 1993 adoptée par le Conseil de sécurité des Nations unies;

— «Résolution 827 (1993)»: la résolution 827 (1993) du 25 mai 1993 adoptée par le Conseil de sécurité des Nations unies;

— «Résolution 955 (1994)»: la résolution 955 (1994) du 8 novembre 1994 adoptée par le Conseil de sécurité des Nations unies;

— «Statut»: le Statut du Tribunal adopté par le Conseil de sécurité des Nations unies dans sa résolution 827 (1993) et celui adopté par le Conseil de sécurité des Nations unies dans sa résolution 955 (1994);

— «Règlement»: le Règlement de procédure et de preuve du Tribunal pénal international pour l'ex-Yougoslavie adopté le 11 février 1994 et le Règlement de procédure et de preuve du Tribunal pénal international pour le Rwanda adopté le 29 juin 1995;

— «Procureur»: le Procureur du Tribunal ainsi que toute personne autorisée par lui ou travaillant sous son autorité dans le cadre des fonctions qui lui incombent en vertu du Statut.

Art. 4

Les autorités compétentes accordent au Tribunal leur pleine et entière coopération judiciaire dans toute

procedures betreffende de misdrijven omschreven in de artikelen 1 tot 8 van het Statuut van het Tribunaal voor voormalig Joegoslavië en in de artikelen 2 tot 4 van het Statuut van het Tribunaal voor Ruanda, overeenkomstig de bepalingen van de resoluties vermeld in artikel 2 van deze wet en overeenkomstig de bepalingen van het Statuut, van het Reglement en van deze wet.

Art. 5

De minister van Justitie is de centrale autoriteit die bevoegd is verzoeken om gerechtelijke samenwerking uitgaande van het Tribunaal in ontvangst te nemen en verder op te volgen.

HOOFDSTUK II

Onttrekking van zaken aan de Belgische gerechten

Art. 6

Wanneer het Tribunaal, naar aanleiding van een feit dat tot zijn bevoegdheid behoort, vraagt dat een zaak aan de nationale gerechten wordt onttrokken, beslist het Hof van Cassatie, op vordering van de procureur-generaal en na de betrokkene te hebben gehoord, tot onttrekking van de zaak aan het Belgisch gerecht waarbij hetzelfde feit aanhangig is gemaakt, na te hebben nagegaan of er geen dwaling in de persoon bestaat.

Art. 7

Het arrest dat de onttrekking van de zaak gelast, verhindert de verdere doorgang van de procedure in België, onverminderd de toepassing van artikel 8.

De onttrekking van de zaak belet niet dat de burgerlijke partij het recht heeft om vergoeding te vorderen. De uitoefening van dat recht wordt opgeschort zolang de zaak aanhangig is voor het Tribunaal.

Art. 8

Ingeval het Tribunaal, nadat de zaak aan het Belgisch gerecht is onttrokken, mededeelt dat de Procureur besloten heeft geen akte van beschuldiging op te stellen, dat het Tribunaal deze akte niet heeft bevestigd of dat het Tribunaal zich onbevoegd heeft verklaard, regelt het Hof van Cassatie, op vordering van de procureur-generaal en na de betrokkene te hebben gehoord, de procedure en beveelt, in voorkomend geval, de verwijzing naar het bevoegde hof, de bevoegde rechtbank of het bevoegde onderzoeksgerecht.

procédure visant les infractions définies aux articles 1er à 8 du Statut du Tribunal pour l'ex-Yougoslavie et aux articles 2 à 4 du Statut du Tribunal pour le Rwanda, conformément aux dispositions des résolutions mentionnées à l'article 2 de la présente loi ainsi qu'aux dispositions du Statut, du Règlement et de la présente loi.

Art. 5

Le ministre de la Justice est l'autorité centrale compétente pour recevoir les demandes de coopération judiciaire émanant du Tribunal et en assurer le suivi.

CHAPITRE II

Du dessaisissement des juridictions belges

Art. 6

Lorsqu'une demande de dessaisissement des juridictions nationales est formulée par le Tribunal à propos d'un fait relevant de sa compétence, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, et après audition de la personne intéressée, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie du même fait, après avoir vérifié qu'il n'y a pas erreur sur la personne.

Art. 7

L'arrêt de dessaisissement empêche la poursuite de la procédure en Belgique, sans préjudice de l'application de l'article 8.

Le dessaisissement ne fait pas obstacle au droit de la partie civile de demander réparation. L'exercice de ce droit est suspendu tant que l'affaire est pendante devant le Tribunal.

Art. 8

Lorsque le Tribunal fait savoir, après dessaisissement de la juridiction belge, que le Procureur a décidé de ne pas établir d'acte d'accusation, que le Tribunal ne l'a pas confirmé, ou que le Tribunal s'est déclaré incompétent, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, et après audition de la personne intéressée, règle la procédure et, s'il y a lieu, prononce le renvoi devant la cour, le tribunal ou la juridiction d'instruction compétents.

HOOFDSTUK III

Wederzijdse rechtshulp

Art. 9

De verzoeken van de Procureur of de beschikkingen van het Tribunaal die gericht zijn op de uitvoering van maatregelen inzake inzameling en overlegging van gegevens die onder meer betrekking hebben op de vaststelling van de identiteit en het opsporen van personen, het verzamelen van getuigenissen, het overleggen van bewijzen en het toezenden van stukken en die noodzakelijk zijn voor het onderzoek of voor het goede verloop van het proces, worden ten uitvoer gelegd overeenkomstig de regels die door de Belgische wetgeving voorgeschreven zijn.

Heeft het verzoek van de Procureur of de beschikking van het Tribunaal betrekking op een dwangmaatregel, dan wordt dat verzoek of die beschikking ten uitvoer gelegd door de onderzoeksrechter van de plaats waar de maatregel moet worden uitgevoerd.

Art. 10

De bevoegde gerechtelijke autoriteit waarbij de zaak aanhangig is, stelt het Tribunaal in kennis van de datum en de plaats van tenuitvoerlegging van de gevorderde maatregel. De Procureur of de vorderende rechter is gemachtigd de tenuitvoerlegging bij te wonen.

Art. 11

Wanneer bij een Belgisch gerecht, overeenkomstig de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van de ernstige inbreuken op de Internationale Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 en op de aanvullende Protocolen I en II bij die Verdragen van 8 juni 1977, een procedure aanhangig is inzake feiten die tot de bevoegdheid van het Tribunaal zouden kunnen behoren, moet het Tribunaal hierover worden ingelicht door de minister van Justitie.

HOOFDSTUK IV

Aanhouding en overbrenging

Art. 12

§ 1. Het bevel tot aanhouding uitgevaardigd door het Tribunaal ten aanzien van een persoon die zich op het Belgisch grondgebied bevindt, wordt uitvoerbaar verklaard door de raadkamer van diens verblijfplaats of van de plaats waar hij is aangetroffen.

CHAPITRE III

De l'entraide judiciaire

Art. 9

Les demandes du Procureur ou les ordonnances du Tribunal visant à l'accomplissement de mesures relatives à la collecte et à la production d'éléments qui concernent notamment l'identification et la recherche des personnes, la réunion de témoignages, la production de preuves et l'expédition de documents, et qui sont nécessaires à l'instruction ou à la bonne conduite du procès, sont exécutées conformément aux règles prescrites par la législation belge.

La demande du Procureur ou l'ordonnance du Tribunal qui porte sur une mesure de contrainte est exécutée par le juge d'instruction du lieu où la mesure doit être exécutée.

Art. 10

L'autorité judiciaire compétente saisie informe le Tribunal de la date et du lieu de l'exécution de la mesure requise. Le Procureur ou le juge requérant sont autorisés à assister à cette exécution.

Art. 11

Lorsque, conformément à la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des infractions graves aux Conventions internationales de Genève du 12 août 1949 et aux protocoles I et II du 8 juin 1977 additionnels à ces Conventions, une procédure est en cours devant une juridiction belge sur des faits qui pourraient relever de la compétence du Tribunal, celui-ci en est informé par le ministre de la Justice.

CHAPITRE IV

De l'arrestation et du transfert

Art. 12

§ 1er. Le mandat d'arrêt émis par le Tribunal à l'égard d'une personne qui se trouve sur le territoire belge est rendu exécutoire par la chambre du conseil du lieu de sa résidence ou du lieu où elle a été trouvée.

De raadkamer gaat na of de in het bevel aangevoerde feiten tot de bevoegdheid van het Tribunaal behoren en of er geen dwaling in de persoon bestaat.

Binnen vierentwintig uren te rekenen van de beschikking van de raadkamer houdende weigering het bevel tot aanhouding van het Tribunaal uitvoerbaar te verklaren, kan het openbaar ministerie tegen deze beslissing hoger beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling. Deze laatste doet uitspraak binnen acht dagen. Het arrest is uitvoerbaar.

Binnen vierentwintig uren na de vrijheidsbeneming wordt de beslissing die het bevel tot aanhouding van het Tribunaal uitvoerbaar verklaart, aan de betrokkene betekend. Deze laatste beschikt over een termijn van vierentwintig uren te rekenen van de betekening om in beroep te gaan bij de kamer van inbeschuldigingstelling.

De kamer van inbeschuldigingstelling hoort de betrokkene binnen vier dagen te rekenen van diens beroep en doet uiterlijk binnen acht dagen uitspraak.

Wanneer het bevel tot aanhouding van het Tribunaal definitief uitvoerbaar is verklaard, vindt de overbrenging van de aangehouden persoon plaats uiterlijk drie maanden na de beslissing.

§ 2. Indien de Procureur in spoedeisende gevallen een verzoek tot voorlopige aanhouding opstelt, wordt dit verzoek ten uitvoer gelegd op grond van een bevel tot aanhouding afgegeven door de onderzoeksrechter van de plaats waar de persoon op wie het bevel betrekking heeft, zijn verblijfplaats heeft of van de plaats waar hij is aangetroffen.

Binnen vijf dagen te rekenen van de afgifte van het bevel tot aanhouding door de onderzoeksrechter, beslist de raadkamer, na de betrokkene te hebben gehoord en op vordering van het openbaar ministerie, of dat bevel moet worden bevestigd. De raadkamer gaat na of de in het bevel aangevoerde feiten tot de bevoegdheid van het Tribunaal behoren en of er geen dwaling in de persoon bestaat.

Binnen vierentwintig uren te rekenen van de beschikking van de raadkamer houdende weigering om het door de onderzoeksrechter afgegeven bevel tot aanhouding te bevestigen, kan het openbaar ministerie hoger beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling. Deze laatste doet uitspraak binnen acht dagen te rekenen van het hoger beroep. Het arrest is uitvoerbaar.

De betrokkene wordt in ieder geval in vrijheid gesteld indien hem geen bevel tot aanhouding uitgevaardigd door het Tribunaal wordt betekend binnen drie maanden te rekenen van de betekening van het bevel tot aanhouding van de Belgische onderzoeksrechter.

La chambre du conseil vérifie si les faits allégués dans le mandat relèvent de la compétence du Tribunal et s'il n'y a pas erreur sur la personne.

Le ministère public, dans les vingt-quatre heures de l'ordonnance de la chambre du conseil refusant de rendre exécutoire le mandat d'arrêt du Tribunal, peut interjeter appel de cette décision devant la chambre des mises en accusation. Celle-ci statue dans les huit jours. L'arrêt est exécutoire.

Dans les vingt-quatre heures de la privation de liberté, la décision rendant exécutoire le mandat d'arrêt du Tribunal est signifiée à l'intéressé. Celui-ci dispose d'un délai de vingt-quatre heures à dater de la signification, pour introduire un recours devant la chambre des mises en accusation.

La chambre des mises en accusation entend l'intéressé dans les quatre jours de son recours et statue au plus tard dans les huit jours.

Lorsque le mandat d'arrêt du Tribunal est définitivement rendu exécutoire, le transfert de la personne arrêtée doit intervenir dans les trois mois.

§ 2. La demande d'arrestation provisoire formulée en cas d'urgence par le Procureur est exécutée sur la base d'un mandat d'arrêt délivré par le juge d'instruction du lieu où la personne faisant l'objet de ce mandat a sa résidence, ou du lieu où elle a été trouvée.

Dans les cinq jours de la délivrance du mandat d'arrêt par le juge d'instruction, la chambre du conseil décide, après audition de l'intéressé et sur réquisition du ministère public, s'il y a lieu de confirmer ce mandat. Elle vérifie si les faits allégués dans le mandat relèvent de la compétence du Tribunal et s'il n'y a pas erreur sur la personne.

Dans les vingt-quatre heures de l'ordonnance de la chambre du conseil refusant de confirmer le mandat d'arrêt délivré par le juge d'instruction, le ministère public peut interjeter appel devant la chambre des mises en accusation. Celle-ci statue dans les huit jours de l'appel. L'arrêt est exécutoire.

L'intéressé est dans tous les cas remis en liberté si un mandat d'arrêt émis par le Tribunal ne lui est pas signifié dans les trois mois de la signification du mandat d'arrêt du juge d'instruction belge.

Indien binnen deze termijn een bevel tot aanhouding wordt betekend, moet het uitvoerbaar worden verklaard overeenkomstig § 1 en moet de beslissing binnen een maand aan de betrokkene worden betekend, bij gebreke waarvan hij in vrijheid wordt gesteld.

Art. 13

Met eerbiediging van hetgeen in het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden is bepaald, voert de regering de overbrenging van de aangehouden persoon uit overeenkomstig het Reglement van het Tribunaal.

HOOFDSTUK V

Tenuitvoerlegging van de straffen

Art. 14

Ingeval België is ingeschreven op de lijst van de Staten die aan de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties te kennen hebben gegeven bereid te zijn veroordeelden te ontvangen met het oog op de tenuitvoerlegging van hun gevangenisstraf, en ingeval een persoon veroordeeld door het Tribunaal te dien einde naar België wordt overgebracht, wordt de gevangenisstraf in België rechtstreeks en onmiddellijk uitvoerbaar.

Binnen vierentwintig uren na aankomst van de overgebrachte persoon in de strafinrichting die hem is aangewezen, verschijnt hij voor de procureur des Konings bij de plaatselijke rechtbank van eerste aanleg. Deze ondervraagt hem over zijn identiteit, maakt daarvan proces-verbaal op en gelast, op grond van het origineel of van een uitgifte van het vonnis van het Tribunaal, de onmiddellijke opsluiting van de veroordeelde.

HOOFDSTUK VI

Inwerkingtreding

Art. 15

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Brussel, 29 februari 1996.

De Voorzitter van de Senaat,

Frank SWAELEN.

De Griffier van de Senaat,

Herman NYS.

Si un mandat d'arrêt est signifié dans ce délai, il devra être rendu exécutoire conformément au § 1er, et la décision devra être signifiée à l'intéressé dans le mois, faute de quoi il sera remis en liberté.

Art. 13

Dans le respect de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales, le Gouvernement transfère la personne arrêtée, conformément au Règlement du Tribunal.

CHAPITRE V

De l'exécution des peines

Art. 14

Dans la mesure où la Belgique est inscrite sur la liste des États qui ont fait savoir au Conseil de sécurité des Nations unies qu'ils étaient disposés à recevoir des condamnés afin qu'ils y subissent leur peine d'emprisonnement et où une personne condamnée par le Tribunal est transférée en Belgique à cette fin, la peine d'emprisonnement est directement et immédiatement exécutoire en Belgique.

Dans les vingt-quatre heures suivant son arrivée dans l'établissement pénitentiaire qui lui a été assigné, la personne transférée comparaît devant le procureur du Roi près le tribunal de première instance du lieu. Celui-ci procède à son interrogatoire d'identité, en dresse procès-verbal et, au vu de l'original ou d'une expédition du jugement du Tribunal, ordonne l'incarcération immédiate du condamné.

CHAPITRE VI

Entrée en vigueur

Art. 15

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Bruxelles, le 29 février 1996.

Le Président du Sénat,

Le Greffier du Sénat,